

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om skatt på motorfordon

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skatt på motorfordon ändras temporärt. Det föreslås att lastbilar befrias från den fjärde raten av den egentliga fordonsskatten vid beskattningen för år 2000.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är att lagen tillämpas på beskattningen för år 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt lagen om skatt på motorfordon (772/1966) skall egentlig fordonsskatt erläggas för fordon som är försedda med dieselmotor. Skatten uppbärs på grundval av anteckning i motorfordonsregistret för en skatteperiod som sammanfaller med kalenderåret. Enligt 5 § i lagen grundar sig skatten på fordonstypen, men också på fordonets maximalt tillåtna totalmassa och i vissa fall även på antalet axlar samt på användningen av släpvagn. I fråga om lastbilar varierar den egentliga fordonsskatten mellan 27 mark för varje 100-tal kilogram eller del därav av fordonets största tillåtna totalmassa och 63 mark för varje 100-tal kilogram av totalmassan.

I fråga om exempelvis en lastbil med dubbla axlar och utan släpvagn, vars maximala tillåtna totalmassa är 16 000 kilogram, skall en egentlig fordonsskatt på 4 860 mark betalas. För en lastbil som är försedd med egentlig släpvagn och vars maximala tillåtna massa är 25 000 kilogram, dvs. ett fordon som torde kunna betraktas som en typisk dragbil i en kombination, är skatten 13 500 mark.

Enligt 10 § lagen om skatt på motorfordon skall den egentliga fordonsskatten betalas vid skatteuppbörden. I enlighet med det bemyndigande som ingår i paragrafen fastställer finansministeriet förfallodagarna för skatten,

antalet uppbördsrater och fördelningsgrunderna för raterna. I finansministeriets beslut om uppbörd, betalningsställen och betalning i fråga om egentlig fordonsskatt (12/1996) bestäms att den egentliga fordonsskatten skall uppbäras i en rat om skattebeloppet understiger 1 800 mark, i två rater om skatten är 1 800 mark eller mera, men dock under 3 600 mark. Om skattebeloppet är 3 600 mark eller mera uppbärs skatten i fyra rater. Förfalldagen för fjärde raten av fordonsskatten är den 1 december. Fordonsförvaltningscentralen bör dock sända ut debetsedlarna redan under loppet av oktober.

En lastbils fordonsskatt för hela året överstiger 3 600 mark ifall det är fråga om en lastbil med dubbla axlar vars maximalt tillåtna totalmassa är minst 13 300 kilogram eller fråga om en större lastbil. Genom att använda släpvagn kan också vissa lättare lastbilar höra till den fordonskategori där skatten uppbärs i fyra rater.

De kostnader som är förknippade med användningen av lastbilar har ökat märkbart under den senaste tiden. En central faktor är uppgången i bränslepriserna, som beror på andra orsaker än förändringarna i beskattningen. Många företagare i branschen har därför drabbats av stora svårigheter. För att delvis avhjälpa svårigheterna föreslås att lastbilarna skall befrias från den fjärde raten av den egentliga fordonsskatten för inneva-

rande år.

Enligt förslaget skall lastbilarna således befrias från fjärde raten av den egentliga fordonsskatten. Samtidigt föreslås att motsvarande förmån beviljas i vissa andra motsvarande fall. För att bemötandet skall vara enhetligt bör förmånen gälla exempelvis sådana fordon, vilkas skatt för hela året borde betalas i fyra rater, men som i praktiken betalas för bara en del av året. Eftersom det är administrativt omöjligt att inom den knappa tid som finns tillgänglig ändra de dataprogram som används vid skatteuppbörden så, att de olika situationerna kan särskiljas när det gäller debiteringar som på olika grunder hänförs sig till skatteårets tre sista månader, föreslås att fordonsskatt inte heller i övriga förekommande fall uppbärs för denna tid. Detta innebär exempelvis att om det under årets tre sista månader i registret införs en lastbil vars skatt för hela året skulle uppbäras i en eller två rater, så uppbärs inte heller denna skatt för slutet av året.

I enlighet med finansministeriets ovan nämnda beslut har en skatt i fyra rater kunnat betalas också i en eller två rater. För att de skattskyldiga som betalat sin skatt på detta sätt inte skall vara i en sämre situation än de som skulle ha betalat den fjärde raten vid den egentliga förfallotiden, föreslås att ett belopp motsvarande den fjärde raten på ansökan skall betalas tillbaka till den skattskyldiga. Samtidigt föreslås att det av tydlighetsskäl föreskrivs i lagen att annan skatt, t.ex. skatt som enligt bestämmelserna betalats i en rat eller två rater, inte betalas tillbaka med stöd av den temporära ändringen av lagen.

Motorfordonsregistret upptar alltså ett begränsat antal sådana fordon som hade registrerats som specialbilar före den reform som ägde rum 1992 och som gällde bl.a. en översyn av bestämmelserna om klassificering av fordon (förordningen om fordons konstruktion och utrustning, 1256/1992). Dessa fordon, av vilka en del enligt de reviderade grunderna skulle höra till klassen lastbilar,

har, om fordonets ägare så önskat, kunnat kvarstå i registret i enlighet med den tidigare klassificeringen. För att bemötandet skall vara enhetligt föreslås att den skattefrihet som avser lastbilar skall tillämpas också på dessa fordon, varvid också en som specialbil klassificerad bil – t.ex. en betongbil eller lyftkransbil – befrias från fjärde raten av den egentliga fordonsskatten för innevarande skatteår. Ytterligare föreslås, för klarhetens skull, att de föreslagna skattelättnaderna inte skall påverka beloppet av den tilläggsskatt som avser motorfordonskatten och som, enligt tolkningen av 16 § i lagen, skall uppbäras enligt de lagstadgade skattegrunder som gäller hela året.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen innebär, i och med att lastbilarna befrias från fjärde raten av fordonsskatten, att stödet till lastbilstrafiken uppgår till ca 100 milj. mk. Avkastningen av den egentliga fordonsskatten sjunker år 2000 med motsvarande belopp.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Det föreslås att lagen tillämpas på den fordonsbeskattning som verkställs för år 2000. Lagen föreslås gälla till och med den 31 december 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om temporär ändring av lagen om skatt på motorfordon

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 30 december 1966 om skatt på motorfordon (722/1966) temporärt en ny
9 a § som följer:

9 a §

I beskattningen för år 2000 befrias lastbilarna från den fjärde raten av den egentliga fordonsskatten, vilken har uppburits eller skulle komma att uppbäras i enlighet med vad som bestäms med stöd av 10 § i denna lag. Befrielse beviljas också för annan skatt som debiteras för det sista kvartalet år 2000.

Har sådan skatt, som hade kunnat betalas i fyra rater, betalats i en rat eller två rater, återbetalas skatten på ansökan. Skatten återbetalas till den som är skattskyldig då skyldigheten att betala den fjärde skatteraten börjar.

Annan skatt som hänför sig till oktober-december 2000 återbetalas inte, om inte något annat följer av 12 och 13 §.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller också fordon som är upptagna som specialfordon i fordonregistret.

Bestämmelserna ovan i denna paragraf inverkar inte på beloppet av den tilläggsskatt som räknas ut med stöd av 16 §.

Denna lag träder i kraft den 2000.

Lagen gäller till och med den 31 december 2000.

Helsingfors den 22 september 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Suvi-Anne Siimes*

